SURINAAMSCH WEEKBLAD.

ABONNEMENT.

Voor 12 *maanden.* . . . . ƒ 10.—
» 6 *maanden* . . . . » 5.50.
» 3 *maanden.* . . . . » 3,00.

No. 4.

ZONDAG 22 JANUARIJ.

1854.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

Voor iedere regel . . . . ƒ 0.25.
behalve 75 *ct. Zegelgeld, hetwelk bij elke plaatsing moet voldaan worden.*

PARAMARIBO.

ADVERTENTIëN.

Tegen gereed geld

worden bij inschrijving te koop aangeboden van Plantaadje *Sardam*:

40 vaten *SUIKER*.

De inschrijvings-billetten zullen aangenomen worden ten kantore van N. NIELSON tot Maandag den 23 dezer des voormiddags ten *elf* ure.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de *Suiker*, onmiddellijk voor rekening en risico van den kooper, van Plantaadje moeten worden afgehaald. (1228)

Paramaribo, den 21 Januarij 1854.

SEQUESTERS der plantaadje *Harmonie*, bieden bij inschrijving, *tegen kontante betaling*, te koop aan:

15 balen schoone *KATOEN*,

liggende ter Landswaag.

De inschrijvings-billetten zullen aangenomen worden ter Griffie van het Geregtshof tot MAANDAG den 23sten dezer, des morgens ten 9 ure, en aldaar geopend worden ten overstaan van den Heer Gecommitteerde tot de Zaken van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de *Katoen* onmiddellijk in ontvang moeten genomen worden. (1214)

Paramaribo, den 20 Januarij 1854.

A. SALOMONS, Vendumeester, zal op Dingsdag e. k. verkoopen:

Rookspek, Saucijsjes, Rolpens, fraaije vaste kleuren patronen CALICO, *Shirting*, *Plavuisen* p. m. 80 bossen Suikervaten *Hoepels* en om verkoop rekening te sluiten een partijtje *LINNEN*. (1215)

Wordt te HUUR gevraagd

Eene goede, *bekwame KEUKENMEID*, tegen goede betaling.

Adres ter dezer Drukkerij. (1216)

De ondergeteekende verzoekt vriendelijk aan al degenen, die te vorderen hebben van nu wijlen den WelEd. Heer ALEXANDER MAC INTOSH en van de aan denzelfs boedel behoorende plantagien *Leliendaal*, *John* en *Tontaskine*, *Bellevue* en *Frederiksdlust* voor ½ aandeel, van den schoener *Louisa*, sloep *Trafalgar* en sloep *Dolphin*, gelijk mede van A. MAC INTOSH & Co's. affaire, om zoo spoedig doenlijk opgave van hunne vorderingen of blanco rekeningen aan hem in te dienen. De *DEBITEUREN* van opgemelden boedel en aanhoorende plantn., Vaartuigen en affaire van A. MAC INTOSH & Co., worden vriendelijk hierbij aangemaand, om hunne verschuldigden ten spoedigste aan te zuiveren.

Ten einde de voorradige WINKELWAREN van A. MAC INTOSH & Co. spoedig te realiseren, biedt de ondergeteekende dezelve tegen zeer *verminderde prijzen* à CONTANT, TE KOOP aan; — *alsmede:* Een jong *PAARD*, tusschen 3 à 4 jaren oud en een *goed sterk TILBURY.*

Paramaribo, den 18 Januarij 1854.

(1217) D. C. MUNRO qq.

De ondergeteekende voornemens zijnde om in de maand Maart e. k. de Kolonie te verlaten, verzoekt zijne DEBITEUREN, hun verschuldigde te komen betalen, zullende alle *pretentien*, die op den 14n. Februarij e. k. nog onbetaald zijn, ter *vervolging* worden overgegeven.

(1218) *Paramaribo, den 14 Januarij 1854.*

J. J. BENNERVAGEL.

Met vergunning van Z. E. den Heer Gouverneur

AFSCHEIDS-CONCERT

De ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij met medewerking van Mejufvr. M. J. LOTH, en de Heeren L. SCHAAP, J. P. FAUBEL, L. SICKLER en J. SAMUELS en verdere Heeren Meesters en Liefhebbers dezer Kolonie, de eer zal hebben te geven op WOENSDAG den 25sten dezer, in het Tooneel-Gebouw:

Een groot Vocaal- en Instrumentaal CONCERT.

PROGRAMMA.

Eerste Deel.

1. NIEUWE OUVERTURE, van S. BUSATTI.
2. CAVATINA, uit de Opera *Olimpo*, van S. BUSATTI, »*Per te d'immenso affetto*," voor te dragen door Mevr. BUSATTI.
3. SOLO, voor de Viool, door den Heer L. SICKLER.
4. CAVATINA, uit de Opera *Linda di Chamounix*, van DONIZETTI, »*Oh! luce di quest anima*," door Jufvr. LOTH.
5. ROMANZA, uit de Opera *Ernani*, van VERDI. »*Ella piangea la perfida*," door S. BUSATTI.
6. DUETTO, uit de Opera *Linda di Chamounix* »*Ah! consolarmi affretta i*," door Jufvr. LOTH en een Dilettant.

Tweede Deel.

7. NIEUWE OUVERTURE, zamengesteld uit alle de Landelijke Liederen der Boeren van Porto Rico, door S. BUSATTI.
8. CAVATINA, uit de Opera *Donna Cariten*, van MERCADANTE, »*Ma pur il cor*," door Mevr. BUSATTI.
9. SOLO, voor de Fluit, door den Heer J. SAMUELS.
10. SCENA e DUETTO, uit de Opera *Beatrice di Tenda*, van BELLINI, *Qui di ribelli giudici*," door den Heer en Mevr. BUSATTI.
11. SOLO, voor de Clarinet, gecomponeerd en uitgevoerd door den Heer J. P. FAUBEL.
12. GROOT TERZETTO, uit de Opera *de Banneling* van VERDI, »*Solingo errante, e misero*," door Jufvr. LOTH en twee Dilettanten.

Aanvang precies ten half acht ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

BIJ INTEEKENING:

Loge ƒ 3,50. Balcon ƒ 2.50. Parterre ƒ 1,50.

BUITEN INTEEKENING:

Loge ƒ 4,00. Balcon ƒ 3.00. Parterre ƒ 2,00.

Paramaribo, den 14 Januarij 1854.

(1219) S. BUSATTI.

De ondergeteekende als *Agent* uit een der eerste handelshuizen uit *Europa* heeft tot monster ontvangen: Een fijn assortiment

ECHT ZUIVER LINNEN en LINNENKATOEN, echt garen Boekjesstreep

fijne witte en bruine *DRILL*.

etc., welke hij tegen de minst mogelijke prijzen aanbiedt. — Tevens is hij weder voorzien van

nieuwe merken *SIGAREN* en goede soorten *TABAK*

En heeft opgerigt een Depôt van

Bordeaux- en Bourgogne

WIJNEN van verschillende merken, benevens

ROZIJNEN, AZIJN,

Alles *GOED, GOEDKOOP* en à *CONTANT.*

A. G. DE BOOM. (1220)

J. G. KRAMER & CO.

hebben per kapt. A. H. WEHLEMEIJER ontvangen:

Heele en halve oxh. extra BORDEAUX WIJN, dito in heele, halve en kwart kisten, oxh., tonnen en manden PRINC. BIER, oxh. en pullen Wijn-Azijn, enk. en dubb. kelders Genever, Cognac en witte Brandewijn, Bessen-Genever, FOCKINCK *Likeur* en *Bitter*, Cherrij Cordial, London bottled Porter, Heppinger en Selterswater.

Ger. Ossenhaasjes en Boeuf Bologne in blik, Kalfs en Ossenschijven en dito Rollades, Kalfs en Ossengehakt, Beefsteak, Kalfscarbonade, dito Ribben, extract BOUILLON, Hasenpeper, geb. Vinken, Lijsters, Tallingjes, Patrijzen, **versche en gerookte ZALM**, ger. Bukkings, gebeukte Lengvisch, gest. Doperwtjes, Worteltjes, Bruss. Spruitjes, Aspergies, gest. Peeren Appels ent.

Trommels *Haagsche* BESCHUIT, Koek, Banket, en gesort. Suikerwerk, Eng. en Fransche Mosterd, Kerrijpowder, gedr. Doperwtjes en Tuinboontjes, Jap. Soja, geconf. O. I. GEMBER, framb. Siroop en Azijn, Siroop de Punsch, VRUCHTEN in Brandewijn, dito Zuurgoed; Prunedeaten, Tafelrozijnen, Krenten, gedr. Appelen en Peeren, Juff. Amandelen, Vermisellie, witte Sago, Kandijsuiker, Broodsuiker, groene en zwarte THEE, Smeerijen, Holl. Siroop.

Aardappelen, Uijen, Boter, Z. M., Kom. en Zwits. Kazen,

Westph. Hammen, ger. Ossenribben, Rookvleesch, ger. Ossentongen, Sauc. de Bologne, gerookt en pekelspek, Zoutvleesch, Saucijsjes en Worst, Rookworst in reuzel, Rolpens, gez. Tongen, Paling, Zuurkool, roode Kool, Andijvie, Bloemkool, Snij en Spersieboonen, nieuwe GROENE en CAPUC. ERWTEN, witte en bruine Boonen, Stokvisch, Haver in 3 zaksvaten, Canariezaad, **versch TUINZAAD**

Mans, Vrouwen en Kinder Schoenen en Laarzen, zwart zijden Hoeden, lakensche Petten, zijden en kat. Parapluis, aangem. Witlood, divs. drooge Verfwaren, Patent, Lijn, Raap en Genua Olie, Negerpijpen, get. Sleepnetten, Glazenruiten, enz. enz. (1221)

14vts. Suikervaten HOEPELS,

Te bekomen bij

(1222) G. L. ROPERHOFF.

Paramaribo, den 21 Januarij 1854.

---

bij HUIDEKOPER & Co.

te bekomen:

Een assortiment { Iersch LINNEN en Garen DRILL. Brosse en Traaje Spijkers.

Alsmede: Groote Broodsuiker, 1e. kwaliteit Zwarte THEE bij bussen, en enkelde ponden, Koffizakken, Breed en Smal Katoenzakkendoek, Hollandsch ZEILDOEK, Russisch TALK en Molensmeer, IJzeren Potten, Rum en Schuimvaten Hoepels, GROVE HAGELS, Loopers en Kogels, Patent en Lijnolie in vaten en pullen, Fire Bricks, Machine Pakking,

***Kruiwagens*,**

Breenwwerk, Nieuwe Ledige Halve LEGGERS bijzonder dienstig voor Dram en Rum verscheping, dik en dun Engelsch PLATLOOD, zeer

Z O U T in blomvaten.

(1223)

14vts. Inlandsche Suikervaten HOEPELS, bij

(1224) **J. H. KRUSE.**

HET WEEKBLAD.

Het jaar 1853.

III.

De voortzetting der Europesche kolonisatie te *Groningen* aan de *Saramacca*, werd ten gevolge van eene ministeriele lastgeving gestaakt. Aan deze inrigting welke van af hare geboorte gebukt ging onder den druk van allerlei wederwaardigheden, waren jaarlijks groote schatten besteed, zonder het vooruitzigt te erlangen dat dezelve te eeniger tijd van eenig belangrijk voordeel zoude kunnen wezen. Behalve de Bestuurder A. VAN DEN BRANDHOFF en zijn gezin, bevinden er zich geene kolonisten meer te *Groningen*. De meeste gebouwen aldaar zijn afgebroken en eenige daarvan te *Nickerie* en elders weder opgezet. — De kolonisten hebben zich in de kolonie verspreid en voorzien door handen arbeid in hunne behoeften, hetgeen voldingend bewijst, dat dit klimaat geenszins den Europeaan buiten staat stelt, zwaren arbeid te verrigten. In den omtrek der stad kan men thans eenige wel aangelegde hoeven aanschouwen. Met ondersteuning van het Bestuur hebben zich daar eenige boeren huisgezinnen gevestigd en trachten er door de uitoefening van den landbouw een redelijk bestaan te vinden. — De in bewerking genomen landerijen schijnen als om strijd de weelderige groeikracht in dit gewest te willen staven en de moeiten des nijveren arbeiders te beloonen; men kan zich niet genoeg verlustigen in de beschouwing dezer boeren erven.— Het is te hopen dat het voorbeeld dezer landbouwers, heilzaam op de inlanders werken en deze daarin krachtige aansporing vinden mogen om zich al meer en meer op den landbouw toe te leggen, ten einde niet alleen daardoor onzen onuitputtelijken boden in eene rijke goudmijn te herscheppen, maar ook tevens algemeene welvaart en bloei daaruit te doen ontspringen.

De gouvernements plantage *Catharina Sophia* aan de *Saramacca*, heeft in het afgeloopen jaar eene aanmerkelijke hoeveelheid suiker van zeer goede kwaliteit afgeworpen. Er worden ijverige pogingen aangewend om dezelve zoo winstgevend mogelijk te doen zijn en langzamerhand wordt de noodzakelijk gekoesterde hoop herlevendigd, dat dezelve te eenigertijd ruime winsten aan de koloniale kas zal kunnen opleveren, zoodat daaruit de middelen gevonden worden tot het ten uitvoer brengen van belangrijke werken van algemeen nut, en tot bevordering van onze maatschappelijke en zedelijke ontwikkeling.

Bij het bestaande gemis van eenen staat, van den in- en uitvoer dezer kolonie gedurende het jaar 1853, is het hoogst moeijelijk reeds nu aan te toonen of er veel reden bestaat om zich deswege al dan niet te verheugen. — De tot dusverre bekende cijfers geven echter genoegzame aanleiding om met grond te mogen aannemen dat onze handel in het afgeloopen tijdsgewricht niet slechts geenen achteruitgang heeft ondervonden maar veeleer eene voorwaartsche rigting genomen heeft. Vele Britsche vaartuigen hebben in 1853 onze reede bezocht en hebben eene beduidende som aan specie tot aankoop onzer producten ingevoerd, waarvoor in het buitenland mede een zeer goede prijs is kunnen bedongen worden. De uitbreiding van onzen landbouw staat in te naauw verband met den handel op dit gewest, dan dat wij hier den wensch zouden onthouden, dat het Bestuur in het moederland het van hier door een aantal ingezetenen gedaan verzoek ter bekoming van emigranten uit de Oost, inwillige, en door de uitzending eener voldoende hoeveelheid arbeiders bijdrage om onzen reeds verzwakten toestand kracht bij te zetten en ons door de voordeelen te verschaffen, welke uit die bron voortspruiten kunnen, uit den staat van verval en achteruitgang tot dien van bloei en voorspoed te brengen.

PARAMARIBO, 21 JANUARIJ 1854.

Berigten uit Europa tot den 21 December ll. behelzen het volgende:

In het moederland had zich de vorst streng ingesteld en was de vaart door het menigvuldige drijf- en ander ijs grootelijks belemmerd. De cholera was geheel geweken, en de gezondheidstoestand vrij voldoende, alleen bleef de duurte van verscheidene levensmiddelen nog aanhouden.

De wetgeving hield zich voornamelijk bezig met de beraadslaging over het voorstel van negen leden tot afschaffing van den accijns op het geslagt en van de tonnegelden en andere onderwerpen van huishoudelijken aard.

Veel wordt er gesproken van eene nederlaag der Turken bij Akaltisch, met een verlies van 1000 gesneuvelden. In de haven van Sinope is een gedeelte van het Turksch-Egyptische eskader door eene afdeeling der Russische vloot aangevallen en deerlijk geteisterd. De Turken moeten daarbij veel schade geleden hebben. De laatste tijdingen luiden dat Oostenrijk, Frankrijk, Engeland en Pruissen tusschen beide zijn gekomen en door middel der diplomatie den vrede zullen trachten te bewerken. Uit Weenen is dd. 19 Dec. de volgende telegraphische depêche verzonden: »De Britsche gezant, Lord STRATFORD-REDCLIFFE, meldt, dat men te Konstantinopel gunstig geneigd is om de onderhandelingen weder op te vatten.«

BELANGRIJKE UITVINDING.

Het *Journal du Havre* bevat het volgende:

Sedert eenigen tijd spreekt men ernstig van eene nieuwe bewerking, die met de fabricatie der beetwortelsuiker in een naauw verband staat, of, om juister te spreken, van eene nieuwe verovering op dit gebied der industrie. Men vermoedt wel ligt, dat hier sprake is van de alcohol, die zich in den beetwortel bevindt. Men mag zich te regt afvragen, of deze laatste, die een gelukkige mededinger is van de koloniale suiker, ook bestemd zal zijn om den wijnbouw van een der schoonste bloesems zijner nationale kroon te berooven en of het als een nieuw verlies kan worden aangemerkt, dat de arbeid onzer landbouwers door dezen nieuwen tak bedreigd wordt, of dat er veeleer hoop voor haar zal bestaan, dat na verloop van eenigen tijd, de beetwortel andermaal zijne prooi zal loslaten, om naar eene nieuwe te jagen, die verleidelijker voor hem zal zijn? Laat ons zien, wat er van deze zaak is.

De naam van alcohol wordt in een wetenschappelijken zin toegekend aan alle geestrijke vochten, die ontstaan, wanneer men een zekere amilstof aan gisting blootstelt; doch de gewone beteekenis van dezen naam is in den handel meer beperkt. Men verstaat gewoonlijk door alcohol het voortbrengsel eener distillering van den wijn, namelijk van de druif, aan eene gisting onderworpen. Met regt onderscheidt men dezen geest van dien, welke verkregen wordt uit het suikerriet, uit de beetwortelsuiker, uit de suiker van de meel, enz., want de wijngeest, indien hij al eene scheikundige combinatie aanbiedt, die van een bijna gelijken aard is als die van andere alcohol, verschilt daarvan nog zeer door reuk en smaak.

De rum kan door haar bijzonderen smaak ongetwijfeld wedijveren met den besten brandewijn; doch de geest, die uit de rum wordt getrokken, zelfs wanneer hij gezuiverd is, houdt immer een sterk branderden smaak, waardoor hij minder geschikt wordt voor vele doeleinden, waartoe de wijngeest wordt gebezigd. Wat den geest betreft, uit den beetwortel getrokken, daarmede is het of veeleer daarmede was het nog erger gesteld; zoowel deze als die, uit aardappelen en granen waren van een buitengemeen slechten smaak en reuk, waardoor zij niet alleen geheel en al ongeschikt waren voor het dagelijksch gebruik, maar tevens onmogelijk konden worden aangewend in de talrijke toepassingen der industrie.

Thans echter is het anders; want men is er in geslaagd, om de olieachtige bestanddeelen van de alcohol uit den beetwortel te scheiden. Men begint daartoe terstond met den geraspten beetwortel, zoodra hij geprepareerd moet zijn op het oogenblik, dat deze ter suikerbereiding aan de pers wordt blootgesteld. Men brengt die alsdan in kuipen, met eene zekere hoeveelheid biergist, waarna hij spoedig aan het gisten geraakt, en tengevolge waarvan de suiker verandert in alcohol. Door eene met zorg bewerkte distillering, verkrijgt men daarna een product van een volkomen zuiveren smaak.

Er is zelfs nog een ander voordeel in den beetwortel gelegen. Door de beste wijze van suikerbereiding uit den beetwortel, kan men niet meer dan 6 à 7 pCt. suiker daaruit trekken. Doch wanneer het vleeschachtige gedeelte der plant aan eene gisting wordt blootgesteld, verkrijgt men eene hoeveelheid alcohol, die overeenkomt met de geheele hoeveelheid suiker, die in den beetwortel is, dat is omstreeks 11 pCt.

Toen de wijnoogst voordeelig was en uit de wijndistillering eene genoegzame hoeveelheid alcohol voortkwam, hebben de beetwortel-suiker-fabriekanten er bijna niet aan gedacht, om de verbeterde wijze van het trekken van alcohol uit de suiker, zich ten nutte te maken. Op eene groote schaal althans werd deze wijze niet toegepast. Nu echter dit jaar de weersgesteldheid met eene nog zeer weinig bekende ziekte heeft zamengewerkt, om de hoop der wijnbouwers op een goeden oogst geheel te vernietigen, en daardoor de alcohol op fr. 195 per hectoliter gestegen is, nu hebben zich een groot aantal suikerfabriekanten er op toegelegd, om alcohol te fabriceren; en men schat reeds op een vierde gedeelte het aantal suikerfabrieken in het noorden des rijks, die veranderd zijn in distilleerderijen, of dit op het punt zijn van te worden. Frankrijk toch fabriceert jaarlijks 80 millioen kilogr. beetwortelsuiker, en daarvan zijn thans reeds 8 millioen kilogr. bestemd om in alcohol veranderd te worden, en het is zelfs waarschijnlijk, dat men nog meer suiker tot dat doeleinde zal aanwenden.

Van dat standpunt uitgaande, hebben vele personen zich zelven afgevraagd, of er niet eene nieuwe schitterende toekomst voor de koloniale suiker in het verschiet is, daar het, volgens hen, toch denkbaar is, dat de beetwortelsuiker-fabriekanten, er meer voordeel bij vindende, om de suikerachtige bestanddeelen onder den vorm van alcohol te voorschijn te brengen dan onder dien van gekristalliseerde suiker, eindelijk deze laatste industrie geheel en al zullen vaarwel zeggen.

Doch men zou zich zeer bedriegen, zoo men op een dergelijken ommekeer rekende. De hoofden der suiker-industrie zijn in dit jaar niet voorbereid geweest op de nieuwe bewerking, en hebben dus hunne toevlugt moeten nemen tot die beetwortel-teelt, waarop zij alleen voor hunne suiker-productie gerekend hebben; hierdoor nu is die hoeveelheid toevalligerwijze omstreeks voor een tiende gedeelte verminderd; zoo echter de productie van beiden, van alcohol en suiker namelijk, gelijkelijk zal worden vereischt, dan zal de beetwortel-teelt, die zich noodzakelijk regelt naar de bestaande behoefte, aanmerkelijk uitgebreid worden, zoodat in het vervolg voor alle aanvraag voorraad zal zijn.

Men heeft, wel is waar, berekend, dat de alcohol, die in gewone jaren slechts tusschen fr. 60 en fr. 80 per hectoliter kost, tegenwoordig door het distilleren uit den beetwortel op fr. 80 te staan komt, en daardoor voor de industrie de ongerijmdheid willen aantoonen, om den beetwortelsuiker in alcohol te veranderen; maar men heeft in deze berekening niet gedacht aan de verbazende uitkomsten, waaraan de beetwortel-industrie ons steeds gewend heeft.

En, waarlijk, er is reeds sprake om den beetwortel door een nieuw middel te bewerken, tengevolge waarvan deze plant, nadat de suiker en de alcohol er uit getrokken is, hare voedende bestanddeelen voor de dieren blijft behouden. Dit middel wordt thans reeds practisch onderzocht en de uitvinders beweren, naar hetgeen zij reeds beginnen in te zien, dat de prijs niet hooger zal te staan komen dan f 25 per hectoliter in plaats van fr. 80, waarop de fabriekanten dien thans kunnen staande houden. En dan mag men zich tevens afvragen: wat zal de prijs zijn van de suiker, die door dezelfde behandeling uit den beetwortel verkregen wordt?

Zoo als men ziet, dergelijke veronderstellingen zijn geenszins uit de lucht gegrepen; ze zijn veeleer waarschijnlijk. Wel is waar, zouden zoodanige gunstige uitkomsten geenszins voordeelig zijn voor onze kolonien; doch men wint er niets bij, wanneer men haar niet op dezen stand van zaken wijst, en haar laat inslapen, veilig als zij wanen te zijn.

VOORUITGANG.

De algemeene aandacht is thans in hooge mate gevestigd op eene proef, welke, naar inhoud van het *Journal des Débats*, in Engeland zal worden genomen tot het bespoedigen der dagelijks belangrijker wordende gemeenschap tusschen Engeland en Australie. De ingenieur BRUNEL, de zoon van den Heer BRUNEL, die den bekenden tunnel onder de Theems heeft ontworpen en uitgevoerd, staat aan het hoofd eener onderneming, welke eene stoompaket laat bouwen van reusachtiger afmetingen, dan alles wat tot dus ver van dien aard is beproefd. Deze maatschappij, welke den naam draagt van »De stoomvaart naar het Oosten«, stelt zich voor, om schepen in de vaart te brengen, ter lengte van ruim 207 meters, ter breedte van ruim 25 meters en ter hoogte van het hol van bijna 18 meters. Die vaartuigen zullen voorzien worden van stoomwerktuigen, gezamenlijk 2600 paardenkrachten tellende, en te gelijker tijd zijn ingerigt, om te worden voortgestuwd door gewone drijfraderen ter zijden, en door de zoogenaamde schroef.

Men kan zich eenig denkbeeld vormen van de grootte der nieuwe stoompaketten, als men nagaat, dat een gewone driedekker, eene lengte heeft op de kiel van ruim 57 meters en op het dek van ruim 63 meters bij eene breedte van ruim 16 meters en eene hoogte van het hol mede van ruim 16 meters. De nieuwe stoompaketten zullen alzoo meer dan driemalen langer zijn. Wat de breedte aangaat, zal men zich moeten regelen naar de openingen der bestaande dokken. Elke paket wordt berekend op 28,000 ton, zijnde zesmaal de inhoud van een linieschip van de grootste soort.

De ondernemers stellen zich voor, om op den togt naar Australie slechts één of twee havens aan te doen en alleen reizigers af te zetten of in te nemen, nademaal het inladen van brandstoffen te veel tijd wegneemt. Zelfs zal, bij het vertrek van Engeland, genoeg brandstof worden ingeladen voor heen- en terugreis. Niet minder dan 800 verblijven voor reizigers van de 1ste klasse zullen op elke paketboot worden gevonden, en voor de 2de en 3de kl. plaatsen naar evenredigheid. Desgevorderd zullen verscheidene regimenten daarmede tegelijker tijd kunnen worden overgevoerd. De prijzen zijn bepaald tusschen Engeland en Australie op: 1ste kl. 65 p. st.; 2de kl. 35 p. st.; 3de kl. 25 p. st. Goederen worden berekend op 4½ p. st. per ton. Men stelt zich voor, den overtogt naar Australie te doen in 33 à 36 dagen.

De grootste zwarigheid moet gezocht worden in de wijze van zamenstelling van zulke groote vaartuigen, die geschikt zijn om zee te bouwen. Het aanwenden van hout is eene onmogelijkheid, nademaal dusdanige schepen bij stormweder, gewisselijk zouden breken. De Heer BRUNEL is, na naauwkeurige nasporingen en berekeningen, op het denkbeeld gekomen, om daartoe ijzer te gebruiken, zoo als dit thans wordt gebezigd in Engeland voor den aanleg van bruggen en spoorwegtunnels over zeer breede wateren. De wanden der stoompakketten zullen tot op twee meters boven de waterlijn bestaan, niet uit ijzeren platen, maar uit ijzeren buizen of cellen. Deze inrigting zal, volgens het oordeel van deskundigen, veel bijdragen tot de hechtheid van het vaartuig, en de mogelijkheid van het lek zeer verminderen. Daarenboven zal het inwendige der vaartuigen door ondoordringbare afschutsels gescheiden worden in een aantal afdeelingen, derwijze, dat een gedeelte van de stoompaket vol water kan loopen, zonder dat het zinkt.

De ondervinding alleen (dus schrijft men in het genoemde dagblad) moet het bewijs leveren der doelmatigheid van deze vaartuigen; maar uit de wetenschappelijke berekeningen kan blijken of er grond bestaat om eene gewenschte uitkomst te verwachten. Die van den Heer BRUNEL, die dat werk verstaat, hebben hem in dat opzigt gerustgesteld. Weldra zal men weten, waaraan men zich in dezen te houden hebbe. De paketten worden reeds gebouwd, en de vervaardiging der stoomwerktuigen is opgedragen aan het huis JAMES WATT, hetwelk in het begin dezer eeuw is gesticht door den beroemden werktuigkundige van dien naam, aan welken de beschaafde maatschappij het verbeterde stoomwerktuig te danken heeft. Het hol van het groote stoomvaartuig wordt te Londen ineengezet op de werf van een der bekwaamste bouwmeesters. Binnen 18 maanden moet het kolossale schip gereed zijn en zal het de zee bevaren, ten einde, indien het aan het doel beantwoordt, een nieuw blijk op te leveren, eensdeels van de magt der menschelijke nijverheid over de elementen, waardoor de verschillende landen van den aardbodem nader tot elkander worden gebragt; anderdeels van het overwegend nut van het ijzer en den invloed, welke daardoor wordt uitgeoefend op de maatschappelijke beschaving, zoodra deze met betrekkelijk geringe kosten in de gelegenheid wordt gesteld, om de ingewikkeldste vraagstukken op te lossen."

HERINNERINGEN DER WEEK.

Zondag 22 Januarij 1821. Een groot gedeelte der stad Paramaribo in Suriname, wordt door een hevigen brand in de asch gelegd.

Maandag 23 — 1579. Unie van Utrecht.

Dingsdag 24 — 1712. FREDERIK DE GROOTE geboren te Berlijn, hij betrad als FREDERIK II in 1740 den troon van Pruissen. Deze beroemde Koning stierf 17 Augustus 1786; zijn lijk werd den 8 September daarna, in de garnizoenskerk te Potsdam onder den predikstoel ter aarde besteld; zijn naam, wijsheid, heldenmoed en het bezit van een vast beraden karakter en een uitmuntend vernuft was tijdens zijn leven zeeds wereldberoemd. Niet onaardig is de lofrede van den Zwabischen boer bij het vernemen van 's konings dood: "Ach!" riep hij uit "is hij dood! Wie zal nu de wereld regeren?"

Woensdag 25 — 1255. WILLEM Graaf van Holland, Keizer van het Duitsche rijk, wordt in Vriesland, na een geleverden slag tegen dezen volksstam, zijn voordeel vervolgende en het ongeluk hebbende van door het ijs in een moeras te zakken, door hen met knuppels doodgeslagen; het verlies van den aanvoerder deed de overwinning der Keizerlijken in eene volkomene nederlaag veranderen, welke toen met groot verlies het land moesten ruimen.

Donderdag 26 — 1764. JEAN BAPTISTE JULES BERNADOTTE, te Pau in Bearn geboren. Zijn vader was advokaat aldaar. JEAN BAPTISTE trad, in de krijgsdienst en bekleedde onder NAPOLEON eenen hoogen rang doch wist zich door kennis en beleid tot de Koninklijke waardigheid op te voeren. Hij betrad onder den naam van JOHAN KAREL XIV als Koning den Zweedschen troon, in welke bezit hij tot zijnen dood, welke op den 8 Maart 1844 plaats vond, is gebleven.

Vrijdag 27 — 1757. JOHAN CHRISOSTOMUS WOLFGANG GOTTLIEB MOZART geboren te Salsburg. Hij werd een der voortreffelijkste toonzetters van zijn tijd en heeft bij zijnen dood, welke den 5 den December 1792 plaats vond, der wereld een schat van heerlijke melodiën nagelaten. Zijne laatste compositie, welke hij niet heeft afgewerkt, daar de dood hem verraste, was een requiem (Lijkmis.)

Zaturdag 28 — 1547. Hendrik VIII, koning van Engeland, sterft in 56 jarigen ouderdom. Deze vorst, welke een der eerste was, die zich openlijk tegen de pauselijke magt verklaarde, door zich zelf hoofd van Kerk en Staat te stellen, was zesmaal gehuwd geweest.

1. met KATHARINA VAN ARRAGON, uit welk huwelijk verwekt werd eene dochter, welke later onder den naam van MARIA, over Engeland regeerde. Van die KATHARINA liet de koning zich scheiden om te huwen met eene harer hofdames:

2. ANNA BOLEIJN genaamd. Uit dit huwelijk sproot ELISABETH later Koningin van Engeland. Het vermoeden des Konings omtrent ANNA's ontrouw was oorzaak dat de Koning haar liet onthoofden. Den dag na het voltrekken van dit doodvonnis huwde de Koning

3. met JOHANNA SEIJMOUR, welke bij het ter wereld brengen van eenen zoon (bekend als troonopvolger EDUARD) stierf. Kort daarop huwde de Koning zijne vierde vrouw zijnde ANNA, Princes van CLEEF, doch liet zich als niet met haar kunnende overeenstemmen van haar scheiden. De

5. was CATHARINA HOWARD genaamd. Deze werd even als ANNA BOLEIJN op grond van 's Konings kwaad vermoeden, onthoofd. Eindelijk huwde deze vorst met zijne

6. gemalin CATHARINA PARR genaamd, en deze schoone zoude bijna een gelijk lot als ANNA BOLEIJN en CATHARINA HOWARD zijn te beurt gevallen, indien haar koning en Echtgenoot niet was overleden.

FURET.

CORRESPONDENTIE.

Het artikel van "Eenige Ingezetenen," is in te hevige bewoordingen gesteld en kan alzoo niet geplaatst worden.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 15den dezer, het schip Amsterdam, kapt. Wendemeijer.

Idem, het schip Sagitta, kapt. Bakker. — Beiden van Amsterdam.

Den 16n., de kol. schooner Henriette Elisabeth, kapt. J. F. Meijer, van Demerarij.

Den 18den, de Eng schooner Elisabeth Christopher, kapt. D Mac Intosch, van Demerarij.

Den 19den het schip Stad Leeuwaarden, kapt Stoffels, van Amsterdam.

Idem, de Eng schooner Defiance, kapt. W. Fairley, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 17den, het schip Eliza, Kapt. W. Visser, lading: 440 vaten Suiker 661,191 pond, 4 vaten heele Koffij 1,674 pond, 100 balen schoone Katoen 32,200 pond, 62 vaten Rum 7,411 gallons en 107 piès vierkant Hout.

Idem, het schip Josine Louise, kapt. J. H. Fekkes, lading: 205 vaten en 2 kelders Suiker 278,763 pond, 6 balen heele Koffij 965 pond, 7,840 pond Quassiehout en 504 pond oud Koper. — Beiden naar Amsterdam.

Den 19den, het schip Aidina Anna Susanna, kapt B. W. Schenk, naar Amsterdam, lading: 254 vaten Suiker 337,951 pond, 45 vaten en 3 kisten heele Koffij 13566 p., 70 vaten Melassie 8,942 gallons.

UITGEZEILD.

Den 21sten dezer, de kol. schooner Henriette Elisabeth, kapt J. F. Meijer, Demerarij.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 30sten Nov. jl., het schip Maria Johanna, kapt. R. L. Schaap — Van hier.

NAAR SARAMACCA.

Den 4den Dec jl., het schip de Goede Verwachting, kapt. Franken.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip Amsterdam: de heeren M C. Lionarons en A Weeninck.

Met het schip Sagitta: de heer C. W. Weidner en mejufvrouw W, J. Weidner.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 20n. Januarij 1854 zijn in ondertrouw opgenomen:

Adam Louts en Magdalena Elisabeth Catharina van Convent.

Van den 15n. tot den 21n. Januarij 1854, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 15den, George Lodewijk Kappel, 9 maanden.

Den 16den, Engelbertus Julius Hendriens van Kempen, circa 33 jaren.

Idem, Catharina Susanna Hansson, 39 jaren.

Idem, Petronella Trnij Leliendaal, .. jaren.

Den 17den, Moise François Westmaas, 20 jaren.

Den 19den, Adriaan Marius Schröder, circa 5 j.

Den 21sten, Gabriel Sousa Britto, 46 jaren.

Prijzen der Producten.

Bij inschrijving verkocht.

Suiker: Den 17den dezer, van plant. Rustenburg, 27 vaten, à 6,76 ct.

Binnenlandsche berigten.

AANZOEK VOOR VRIJGEVING.

Den 13 Januarij 1854.

Van de slavin *Floortje*, geboren in 1817, waarvan de moeder onbekend is; toebehoorende voor den vrijdom aan L. Schaal (nu wijlen.)

Van de slavin *Frederika*, geboren in 1811, dochter van *Fiana*, toebehoorende voor den vrijdom aan A. S. Thomson.

Paramaribo, den 16 Januarij 1854.

Bij Gouvernements resolutie van den 13 dezer maand No. 61, zijn de Heeren J. van Gelder, J. G. Meurs en D. C. Munro, geadmitteerd als *Kruid* en *Geweerverkoopers*.

Paramaribo, den 16 Januarij 1854.

Abraham Benjamin de Vries heeft van het Gouvernement verzocht, om aan het kind Abigael Ullhoth te vergunnen, om met weglating van deszelfs familienaam, voortaan dien van hem aan te nemen, en zich te noemen: *Abigael Benjamin de Vries.*

Tijd van oppositie, zes weken.

Transporten.

Den 16den Januarij 1854. B. Kerkhoff, aan J. C. W. de Nieveld, voor hare reeds hebbende en nog te verwekkene kinderen, van het Huis en Erf aan de voorstad *Zeelandia* of *Combé* (groote Rijweg) 1ste buitenwijk No. 43, O. W. La. A No. 4.

Paramaribo, den 16 Januarij 1854.

Den 18den Januarij 1854 Elisabeth Shaw, erfgename van James Shaw, aan Mary Campbell, van de *helft* in een bloot Erf gelegen aan de *Kerkstraat* te *Nickerie punt* (*Nieuw Rotterdam*) bekend onder de loten No. 40.

Paramaribo, den 18 Januarij 1854.

De Commissie van het fonds *ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in Nederland*, te *Suriname*, rekent het zich als een pligt, verslag te geven van de bij haar ingekomene gelden, tijdens de collecte in het laatst van het vorige jaar in de kolonie *Suriname*.

Als van de stad *Paramaribo*,	*f* 146,54
» eenige leden van de *Moravische Broeder Gemeente*,	» 8.50
» het district *Nickerie*,	» 32,05
» » » *Coronie*,	» 33.82
» de divisie *beneden Cottica*,	» 35,01
» » » *boven Cottica* en *Perica*,	» 32.75
» » » *boven Suriname* en *Thorarica*,	» 8,00
» » Militaire bezetting in de kolonie *Suriname*, bestaande uit Jagers, Artillerie, Koloniale Guides en Invaliden,	» 268.45
» Z. M. brik *de Arend*,	» 20.50
» Z. M. stoomschip *Sindoro*,	» 46,00
Totaal,	*f* 631,67

Dankzeggende voor de giften tot onderstand moetende dienen voor oude Militairen, waaronder zoo vele in den krijg verminkte Invaliden te Leijden, begrijpen wij in die dankbetuiging in het bijzonder de minvermogenden die eenige weinige centen daartoe ten offer hebben kunnen brengen.

Paramaribo, den 18 Januarij 1854.

De Commissie van het fonds voornoemd,
J. C. DE NORMANDIE 's JACOB,
Majoor.
Dr. A. DU CLOUX,
Kapitein.

Ontvangen per de laatste gearriveerde schepen en voor *civiele prijzen* te bekomen bij

GEBRS. REELFS,

BOTER, Zoetemis, Leidsche en Groene KAZEN, Aardappelen, best Zoutvleesch, Rolpens, Worst en Saucijsjes, Zuurkool, Blikken Sardines, *ROOKVLEESCH*, Saucijs de Boulogne, Kalfs en Ossenschijven, Rollades, Karbonades, Gehakt, Gekookt en Geroost BEEF, Rumpsteak, Pâte Foie Gras, Truffels, Ossenhaas, Konijn, Hazenpeper, Mockturtle, Tongen, Gerookte en Versche Zalm, Oesters, Makreel, Patrijzen, Lijsters, Vinken, diverse Groenten, Gedroogde Doperwten en tuinboontjes; fijne Genua Olie, fleschjes Anchoisch, stopflesschen Pruimedanten, Krenten, Rozijnen, Amandelen, stopen Augurkjes en Spaansche Olijven, potten O. I. Gember, Engelsche Mostard, *Specerijen*, geurige

groene en zwarte *Thee*

Broodsuiker, BANKET en SUCADEKOEK.

Ordin. Fijn Hemden, Osnabrugs, Blaauwen Gestreept *LINNEN*, Shirtings, Linnenkatoen, Cambricks, Calico, enz., fijne Heeren en Dames Zijden Parapluies, Hooge, Lage en Gelakte Heeren Schoenen en Stoffen Laarsjes,

Dames *Corsetten.*

Fijne *Likeuren, Sirop de Punch, Extract d'Absinthe, Genever op Besen, Genever, Brandewijn, Bordeaux Wijn, Bier* en *Azijn* in okshoofden, *Rhijn-, Port-* en *Madera Wijn, Mousserende Rhijn Wijn, Porter, Ale, Champagne*, Patent en Lijn Olie, Bouwmaterialen,

Plantaadje gereedschappen.

Havana Sigaren.

(1225)

Aangebragt per de laatste gearriveerde schepen en te bekomen ten pakhuize van

D. ALETRINO,

Aardappelen, BOTER, Saucijsjes en Worst, Zuurkool, Versche Groene en Graauwe ERWTEN en Alkm. GORT, Zoete Olie, Banket en Suikergoed enz.

Koper- en Blikwerk en

Manufacturen;

is verders van alle andere ARTIKELEN voorzien. (1226)

LUGARD & COMP.

hebben per de laatste gearriveerde schepen ontvangen:

versche PROVISIEN, als:

Boter, Kaas, Hammen, Ossetongen; extra Zoutvleesch in tobbetjes; Rookspek; Saucijsjes; Worst; Rolpens; ingelegde Groentens; Aardappelen; Uijen; groene Erwten in mudsvaten; EETWAREN in blik; Augurken; Thee; Banket en Suikergoed; gedr. Appelen en Peeren; O. I. Gember; beste Zoet Olie in wijnflesss.; KRUIDENIERSWAREN; Genever; Madera; Roode en Rhijn Wijn in kisten; Bier en Seltserwater in manden; SCHOENEN in soorten; zool-, gewast- verlakt- gekleurd en wit LEDER; Tuighuiden.— DAHLIA BOLLEN in manden; Staafijzers; IJzerenpotten; Visschersgaren en geteerde lijnen; Tabak en Sigaren; Speelkaarten, zwarte ZIJDEN HOEDEN; Bielef. Huismans, wit en bl. Osnabrugs Linnen; Servetgoed; Nabalstreep; Flanel; PRINCESTOF; Vrouwen Kousen en katoenen Sokken; PRINCESTOF ROKKEN en TWINES; eenige *fraaije GOUDEN CYLINDER HOROLOGIEN; enz. enz.*

[1227]

W. E. H. WINKELS

heeft ontvangen per de laatste schepen:

Een partij fijne Speelkaarten,

alsook:

Peletier's Sigaren.

(1229)

FERD. HARTEN

heeft per Kapiteins WEIJGERS, LONDT, en WIELEMA, onderstaande *GOEDEREN* ontvangen en biedt dezelve zoo wel bij partij als in het klein te koop aan:

Nieuwe patronen *Poolbont,* Garen en Katoenen Boekjesstreep, wit en bl. Osnab. LINNEN, bl. gestr. dito, Katoen Servetgoed, Salempoeris, Chirtings,

Printers, Batist Katoen, Neteldoek, Borstrokken, HANDSCHOENEN en KOUSEN in soorten, zw. en gekl. Zijden CRAVATS; zw. en gekl. NAAIZIJDE, zw. KOORD, dito Fluw. LINT, dito Taft- en gekl. Satijn LINTEN, SAIJET, witte KLUWEN bij 't pond etc.

***Percussions* in blikken doosjes.**

Groote BROODSUIKERS, witte en br. KANDIJ, zw. en gr. THEE, *STARANIJS, KOMEIN,* Genua OLIE in kistjes, GROENE ERWTEN.

Haring* in stopflesschen en tobbetjes, *Ansjovis, Gemengd Zuur, Stok-* en *Lengvisch.

Br. en *wit. Princ. BIER* in manden, *SELTSERWATER* per mand in heele en halve kruiken, *beste BESSEN* in kruiken, VRUGTEN op BRANDEWIJN in soorten, etc., etc.

(1230)

Ontvangen per de *Sagitta*, en voor goede koope prijzen te bekomen bij

L. G. HEILBRON,

PRUIMEDANTEN, *Smirnasche VIJGEN*, Muscadel ROZIJNEN, Chocolaadjes, Ulevellen, Muisjes, Banket, Bitterkoekjes, Broodsuiker,

bruine en witte *Kandij,*

groene en zwarte *Thee,*

***Amandelen* in soorten**

APPELEN, PEEREN, KORINTEN, NOTENMUSCAAT.

FOELIE, NAGELEN, PIMENT, PEPER, KANEEL, ANIJSZAAD, Alkm. en Gepelde GORT

bruine en blom van *Sago*

Vermicelli, Macaroni,

***Versche* TUINZADEN,**

Genua OLIE, Patent WASKAARSEN,

***Rencurel, Manilla* en opregte**

1e. soort *Peletier* SIGAREN

enz., enz. (1231)

GROF ZOUT

in blomvaten;

mits à *CONTANT*,

Te bekomen bij

(1170) **P. J. BOAS.**

J. VOET

heeft ontvangen per kapiteins LONDT, DRIEST, MUNTENDAM en WIELEMA en biedt voor *civiele prijzen* à *CONTANT*, te koop aan:

BOTER, Z. M. en Komeine KAZEN,

Aardappelen, Uijen, Zuurkool,

SNIJBOONEN, WORST, SAUCIJSJES, Pekelspek, Ansjovisch, Haring, Gerookte ZALM,

***Paling*, blikjes *Eetwaren*,**

Leng- en Stokvisch, VRUGTEN op BRANDEWIJN, BESSENSAP, Roode en Rhijn WIJN in kisten, Seltser- en Heppingwater.

Eene geassorteerde partij

Manufacturen,

te veel om te specificeeren. (1141)

Paramaribo, den 15 Januarij 1854.

Bij WM. MEIJER,

BOTER, KAAS, PLANKEN, KETELS, ROOSTERS, STRIJKIJZERS, KOFFIJMOLENS en IJZERWAREN, Timmer en gemalen KRIJT, Post PAPIER, Lakensche ROKKEN en Satijnen VESTEN, SCHOENEN, LINNENS en diverse

Manufacturen.

(1235)

Surinaamsche Maatschappij van

WELDADIGHEID.

Op bekomene autorisatie van het HOOFDBESTUUR, heeft de Commissie *E.* de eer, ter kennis van de belanghebbenden te brengen, dat de Rekening en Verantwoording betreffende de Administratie der Spaarbank over den jare 1853, gereed ligt ten huize van den tijdelijken Penningmeester H. J. Blancke, alwaar de respective deelhebbers gedurende *acht* dagen, van af den 20n. dezer, des morgens van 9 tot 12 ure, van dezelve inzage kunnen erlangen.

Paramaribo, den 18 Januarij 1854.

Op last der Commissie voornoemd,

De Secretaris,

J. VAN BOMMEL.

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN

hebben eene verbazingwekkende genezing aan een ulceer, welke door de faculteit als ongeneesbaar was opgegeven, bewerkt.

ROBERT BARLETT, zeeman, te Wolsoken bij Wisbeach, had een vreeselijk abces aan den arm. Hij was twee jaren in een Hospitaal buiten 's lands geweest, en voor eenen geruimen tijd in een binnenlandsche, zonder de minste baat te ondervinden; en werd eindelijk door de faculteit opgegeven, die hem ongeneesbaar verklaarde, doch na het gebruik van HOLLOWAY'S *Zalf* en *Pillen* voor eene korte poos, was de wonde volkomen geheeld en zijne gezondheid ten eenenmale hersteld. De Heer ABRAHAM CATLIN, en andere aanzienlijke ingezetenen van Wolsoken kunnen dit met hun getuigenis staven.

Deze pillen en zalf zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, à *f* 1.-, 3 en *f* 5.- (1236)

Paramaribo, den 20 Januarij 1854.

Door den Heer Dr. Duttenhofer, *Lid der Duitsche Commissie tot Kolonisatie*, aan het Bestuur mededeeling gedaan zijnde van zijne waarnemingen welke geleid hebben tot de genezing der intermitterende koortsen door eene magnetische of biologische geneeskundige behandeling, zoo wordt bij deze, op last van den Heer Gouverneur de deskundigen en verdere belangstellenden geinformeerd dat het hierboven bedoeld rapport, ter Gouvernements Secretarie ter hunne inzage en kennisneming gedeponeerd ligt.

De Exploicteur bij Geregtshof te *Suriname*, zal over een jaar en zes weken, dag en datum nader te bepalen, publiek bij executie verkoopen 1/4 aandeelen in de plantaadje *Groot Cuijlenburg* cum annexis gelegen aan de rivier *boven Cottica*, op den 10 Januarij 1854 onder Sequestratie gebragt.

Paramaribo, den 13 Januarij 1854.

Gedrukt bij A. L. G. DE RANDAMIE.